

Informatīvais ziņojums par Latvijas Republikas nostājas projektu par Eiropas Komisijas 2010.gada 28.janvāra formālo paziņojumu pārkāpuma procedūras lietā Nr.2008/2195

Informatīvais ziņojums sagatavots atbilstoši Ministru kabineta 2008.gada 20.novembra noteikumu Nr.953 „Latvijas Republikas nostājas projekta Eiropas Kopienas dibināšanas līguma pārkāpuma procedūras ietvaros sagatavošanas, saskaņošanas un apstiprināšanas kārtība” 17.2.apakšpunktam.

Eiropas Komisijas formālajā paziņojumā norādīts, ka 2007. un 2008.gadā Rīgas aglomerācijā ir pārsniegti Direktīvā 1999/30/EK¹ un Direktīvā 2008/50/EK² daļiņām PM₁₀ noteiktie robežlielumi un ka Latvijas Republika nav veikusi nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka daļiņu PM₁₀ koncentrācija apkārtējā gaisā pēc 2005.gada 1.janvāra nepārsniedz tām noteiktās robežvērtības. Bez tam Eiropas Komisija ir pieņēmusi negatīvu lēmumu (turpmāk - EK lēmums K(2009)7084) par Latvijas iesniegto paziņojumu ar lūgumu Rīgas aglomerācijai atlikt robežlielumu nodrošināšanas termiņu līdz 2011.gada 11.jūnijam (turpmāk – Latvijas Republikas paziņojums).

Lai izpildītu Latvijas Republikas nostājā minēto ir nepieciešams veikt sekojošas rīcības:

1. Izstrādāt un īstenot „Rīcības programmu gaisa kvalitātes uzlabošanai Rīgas aglomerācijā 2010. – 2015.gadam” (tabulas 1.pasākums).

Galvenais priekšnoteikums, lai samazinātu daļiņu PM₁₀ dienas robežlieluma pārsniegumu skaitu un novērstu pārkāpumu ir Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmas izstrāde un realizēšana. Latvijas Republikas paziņojumā tika minēts, ka Latvija jaunu rīcības programmu (iepriekšējā rīcības programma tika izstrādāt laikam no 2004. – 2009.g.) izstrādās 2009.gada laikā. Par Rīgas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmas izstrādi ir atbildīga Rīgas dome.

2. Iepriekšējās fona monitoringa stacijas „Milgrāvis” vietā uzstādīt jaunu, kuras izvietojums atbildīs visiem Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajiem kritērijiem (tabulas 2.pasākums).

Eiropas Komisija lēmuma K(2009)7084 13.punktā min, ka Rīgas fona monitoringa stacija „Milgrāvis” Viestura prospektā neatrodas pilsētai pietiekami reprezentatīvā vietā.

¹ Padomes 1999.gada 22.aprīļa Direktīva 1999/30/EK par robežvērtību noteikšanu sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu, makrodaļiņu un svina koncentrācijai gaisā

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 21.maija Direktīva 2008/50/EK par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai

VIDMZino_110310_2008_2195; Informatīvais ziņojums par Latvijas Republikas nostājas projektu par Eiropas Komisijas 2010.gada 28.janvāra formālo paziņojumu pārkāpuma procedūras lietā Nr.2008/2195

Reklamificēšanas pamatojums: VARAM 08.03.2024. vēstule Nr.1-13/1573

Stafecka 1.02.2026.

~~DIENESTA VAJADZĪBĀM~~

2

No 2009.gada 1.decembra finansējuma trūkuma dēļ pilsētas fona stacija „Milgrāvis” ir slēgta un tajā netiek veikti daļiņu mērījumi, kā rezultātā tiek pārkāptas Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktās prasības attiecībā uz minimālo nepieciešamo monitoringa staciju skaitu aglomerācijā. Līdz ar to nepieciešams pēc iespējas ātrāk tās vietā uzstādīt jaunu fona staciju.

3. Veikt papildus dabisko avotu un sāls/smilts kaisīšanas ietekmes novērtējumu, izmantojot Eiropas Komisijas izstrādātās vadlīnijas, kas tiks publicētas 2010.gada 11.jūnijā (tabulas 3.pasākums).³

Direktīvas 2008/50/EK 20. un 21.pants nosaka, ka daļiņu PM₁₀ pārsniegumus, ko rada dabiskie avoti un sāls/ smilts kaisīšana ziemā neuzskata par pārsniegumiem šīs direktīvas izpratnē. Nostājā sniegtā informācija par dabisko avotu un sāls/smilts kaisīšanas ietekmi uz daļiņu PM₁₀ koncentrāciju balstīta uz sākotnējā novērtējumā iegūtiem rezultātiem un tajā sniegtie aprēķini par dienas robežlieluma pārsniegumu skaitu ir aptuveni, tādēļ tos nepieciešams pārbaudīt.

4. Veikt pasākumus, ko Latvija ir solījusi veikt Latvijas Republikas paziņojumā (tabulas 4.- 8.pasākums).

Latvijas Republika paziņojumā ir informējusi Eiropas Komisiju par vairākiem pasākumiem, kas tiks veikti valsts līmenī, lai samazinātu daļiņu PM₁₀ radīto piesārņojumu.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 21.maija Direktīva 2008/50/EK par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai 20. un 21.pants.

VIDMZino_110310_2008_2195; Informatīvais ziņojums par Latvijas Republikas nostājas projektu par Eiropas Komisijas 2010.gada 28.janvāra formālo paziņojumu pārkāpuma procedūras lietā Nr.2008/2195

Pārkāpuma novēršanai veicamie pasākumi un nepieciešamie finanšu līdzekļi

Nr. p.k.	Pasākums	Atbildīgais par izpildi	Izpildes termiņš	Nepieciešamie resursi, Ls	Finansēšanas avoti
1.	Rīcības programmas gaisa kvalitātes uzlabošanai Rīgas aglomerācijā 2010. – 2015.gadam izstrāde	Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments	2010.gada novembris	4000,00 LVL 33 000,00 LVL	Rīgas pilsētas infrastruktūras fonds; Rīgas vides aizsardzības fonds.
2.	Rīgas pilsētas fona monitoringa stacijas uzstādīšana atbilstoši ES un LR likumdošanā noteiktajiem kritērijiem.	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”	2010.gada novembris	Pievada izbūve - līdz 10000 LVL Ekspluatācijas izmaksas 4500-6000 LVL gadā	Vides ministrijai nepieciešami papildus budžeta līdzekļi pasākuma īstenošanai
3.	Balstoties uz EK izstrādātajām vadlīnijām veikt pētījumu, lai konstatētu piesārņojumu, ko dod atkārtota daļiņu PM ₁₀ izkliedēšanās pēc ceļu nokaisīšanas ar smiltīm vai sāli ziemā Rīgas aglomerācijā, kā arī sniegt pierādījumus tam, ka pārsnieguma iemesls ir šādas atkārtoti izkliedētās daļiņas PM ₁₀ .	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”	2010.gada oktobris	~ 4000 LVL	Vides ministrijai nepieciešami papildus budžeta līdzekļi pasākuma īstenošanai
4.	Izstrādāt priekšlikumus grozījumiem esošajā likumdošanā, lai samazinātu piesārņojuma daudzumu no biomasas sadedzināšanas iekārtām individuālajā apkurē Latvijā.	Vides ministrija	2010.gada beigas	Nav nepieciešams	-
5.	Izvērtēt un apspriest nodokļa piemērošanu kravas automašīnām, diferencējot tās atkarībā no dzinēja veida, automašīnas dzinēja vecuma un emisijām. Lai veicinātu zemu emisiju standartu (Euro V un Euro VI) kravas auto transporta izmantošanu Latvijā ir nepieciešams ieviest augstāku nodokļa likmi kravas autotransportam, kas neatbilst šiem standartiem.	Vides ministrija Satiksmes ministrija	2011.gads	Nav nepieciešams	-

~~NAV KLASIFICĒTS~~
~~DIENESTA VAJADZĪBĀM~~

4

6.	Izstrādāt nozaru normatīvus, ieskaitot C kategorijas piesārņojošām darbībām, kas reglamentētu putošu materiālu (piemēram, būvmateriālu) kravu pārvadājumus un uzglabāšanu nodrošinot to hermētiskumu.	Vides ministrija	2011.gads	~ 4000 LVL	Vides ministrijai nepieciešami papildus budžeta līdzekļi pasākuma īstenošanai
7.	Izstrādāt nozaru rekomendācijas, lai samazinātu putekļu emisijas celtniecības un ēku demontāžas darbu laikā, piemēram, izmantot ūdens izsmidzināšanu	Vides ministrija	2011.gads	~ 4000 LVL	Vides ministrijai nepieciešami papildus budžeta līdzekļi pasākuma īstenošanai
8.	Informēt sabiedrību par gaisa kvalitātes jautājumiem un individuālām iespējām samazināt gaisa piesārņojumu	Vides ministrija	2011.gads	~ 5000 LVL	Vides ministrijai nepieciešami papildus budžeta līdzekļi pasākuma īstenošanai

210

Prognoze par pārkāpuma procedūras turpināšanu un sekām

Atbilstoši Direktīvas 2008/50/EK⁴ prasībām Latvija katru gadu iesniedz Eiropas Komisijai ziņojumu, kurā tiek apkopoti iepriekšējā gada dati par gaisa kvalitāti, kā arī ziņojumu, kurā tiek sniegta informācija par rīcības programmu un tās izpildes rezultātiem. Pamatojoties uz Latvijas iesniegtā ziņojuma datiem, no kura izriet, ka 2007. un 2008.gadā Rīgas aglomerācijā ir pārsniegti Direktīvā 1999/30/EK⁵ un Direktīvā 2008/50/EK⁴ daļiņām PM₁₀ noteiktie robežlielumi, Eiropas Komisija ir uzsākusi pārkāpuma procedūru pret Latvijas Republiku. Ņemot vērā minēto, Eiropas Komisija turpmāk īpaši rūpīgi vērtēs, vai gaisa kvalitātes stāvoklis Rīgas aglomerācijā būs uzlabojies.

Ja iesniegtā nostāja netiks novērtēta pozitīvi, tad Eiropas Komisija varētu turpināt šo pārkāpuma procedūru, nosūtot Latvijai argumentēto atzinumu, kas ir pēdējā stadija pirms prasības celšanas Eiropas Savienības Tiesā (turpmāk – EST) pret dalībvalsti. Tādā gadījumā pārkāpums būs pilnībā jānovērš Eiropas Komisijas noteiktajā termiņā. Ja šajā termiņā pārkāpums netiks novērsts, vai arī Eiropas Komisiju neapmierinās Latvijas sniegtā atbilde, Eiropas Komisijai būs tiesības celt prasību pret Latviju EST. EST šādā gadījumā konstatēs, ka Latvija nav izpildījusi no ES tiesībām izrietošos pienākumus. Šajā gadījumā – veikt visus pasākumus, lai nodrošinātu gaisa kvalitāti Rīgas aglomerācijā atbilstoši Direktīvā 2008/50/EK noteiktajiem robežlielumiem.

Gadījumā, kad EST pieņem „*pirmo*” (konstatējošo) spriedumu pret dalībvalsti, dalībvalstij ir jārīkojas pietiekami ātri, lai novērstu konstatēto pārkāpumu un nenonāktu līdz „*otrajam*” EST spriedumam, ar kuru valstij var tikt piemērota soda nauda un kavējuma nauda. Pašlaik Latvijai noteikta minimālā soda nauda ir 320 000 eiro apmērā, savukārt kavējuma nauda ir noteikta no 384 eiro līdz 23 040 eiro apmērā par katru kavējuma dienu pēc „otraj” sprieduma pasludināšanas līdz pārkāpums tiek pilnībā novērsts.⁶

Ņemot vērā minēto, **īpaši svarīgi steidzami izstrādāt un īstenot „Rīcības programmu gaisa kvalitātes uzlabošanai Rīgas aglomerācijā 2010. – 2015.gadam”, ar kuru oficiāli tiktu apstiprināti pasākumi, kas nodrošinātu daļiņu PM₁₀ un slāpekļa dioksīda piesārņojuma samazināšanos līdz pieļaujamajam līmenim, kā arī veikt pārējos informatīvajā ziņojumā iekļautos pasākumus.**

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 21.maija Direktīva 2008/50/EK par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai;

⁵ Padomes 1999.gada 22.aprīļa Direktīva 1999/30/EK par robežvērtību noteikšanu sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu, makrodaļiņu un svina koncentrācijai gaisā

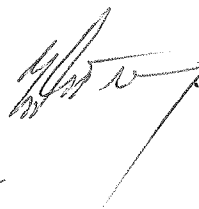
⁶ Komisijas Paziņojums par EK Līguma 228. panta īstenošanu. Pieejams: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52005SC1658:LV:HTML>

VIDMZino_110310_2008_2195; Informatīvais ziņojums par Latvijas Republikas nostājas projektu par Eiropas Komisijas 2010.gada 28.janvāra formālo paziņojumu pārkāpuma procedūras lietā Nr.2008/2195

~~DIENESTA VAJADZĪBĀM~~

6

Vides ministra vietā – zemkopības ministrs

 J. Dūklavs

Vīza: valsts sekretārs

G. Puķītis

11.03.2010 10:09

1075

L.Maslova

67026586, lana.maslova@vidm.gov.lv